

Geen GlobalGap voor IKB NL Varken

BERRIE KLEIN SWORMINK

IKB Nederland Varkens ziet geen meerwaarde in het verweven van GlobalGap in haar kwaliteitssysteem. Volgens het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL) heeft dit tot gevolg dat varkensvlees afkomstig van varkensbedrijven die deelnemen aan dit kwaliteitssysteem binnen enkele jaren niet meer te koop zal zijn in Nederlandse supermarkten.

Volgens IKB Nederland Varkens jaagt het opnemen van GlobalGap in IKB varkenshouders onnodig op kosten, zonder dat daar een meeropbrengst tegenover staat. Bovendien meent IKB Nederland Varkens dat supermarkten GlobalGap aangrijpen als argument om varkens van heinde en verre in het Nederlandse supermarktschap te kunnen leggen.

‘Door mee te doen aan GlobalGap zouden we een Nederlands varken vergelijkbaar maken met een varken uit bijvoorbeeld Rusland. Het is natuurlijk belachelijk dat je zelf moet betalen om je concurrentiepositie te verzwakken’, zegt Leo Verheijen van Varkenspost.nl, de organisatie die IKB Nederland Varkens onder haar hoede heeft.

‘De eisen die we binnen IKB Nederland hanteren liggen op een hoger niveau dan GlobalGap. Daarom vinden we dat GlobalGap niets toevoegt. Integendeel: integratie van GlobalGap zou de kwaliteitsuitstraling van IKB Nederland Varkens geweld aandoen.’

MONDIAAL

GlobalGap staat voor de eisen die in mondiaal verband aan land- en

■ Geen meerwaarde

■ Positie verzwakt

tuinbouwbedrijven worden gesteld met het oog op voedselveiligheid, duurzaamheid en kwaliteit. In 1997 namen 26 Europese supermarktororganisaties het initiatief om de voorwaarden die zij naar hun leveranciers van verse producten toe hanteren, op elkaar af te stemmen met GlobalGap. Daarmee wilden ze tegemoet komen aan de wensen en eisen van de consument voor meer voedselveiligheid van land- en tuinbouwproducten.

Al vele jaren kunnen varkenshouders in Nederland kiezen uit twee kwaliteitssystemen: IKB Varken en IKB Nederland Varkens. IKB Varken heeft in 2009 het initiatief genomen om het GlobalGap-protocol te inte-

greren in het kwaliteitssysteem. GlobalGap heeft dit getoetst en gecertificeerd.

IKB Nederland Varkens daarentegen heeft ervoor gekozen om afstand te houden van GlobalGap. ‘Dat is een eigen keuze van IKB Nederland Varkens’, zegt Liselotte Hamelink, manager duurzaamheid bij het CBL. Ze ontkent dat CBL voorstander is van GlobalGap om overal maar varkensvlees vandaan te kunnen halen.

MOOIE KANS

‘Juist omdat we toejuichen dat supermarkten hun vlees in Nederland inkopen, zien we graag dat Nederlandse producenten voldoen aan GlobalGap. Als IKB Nederland Varkens werkelijk een voorloper is op het gebied van kwaliteitsbewaking, zoals Varkenspost.nl beweert, dan

is integratie van GlobalGap juist een mooie kans om die voorlopersrol verder uit te bouwen.’

Hamelink stelt dat het ontbreken van GlobalGap in IKB Nederland Varkens betekent dat supermarkten binnen enkele jaren geen vlees meer zullen inkopen dat onder de vlag van dit kwaliteitssysteem geproduceerd is. Het aanhalen van de teugels zal onderdeel zijn van de introductie van het ‘Varken van Morgen’, waarbij ook extra eisen gaan gelden op het gebied van dierenwelzijn, antibioticagebruik en milieu.

Leo Verheijen verwacht dat het zo’n vaart niet zal lopen. ‘Als varkenshouders willen gaan produceren voor het ‘Varken van Morgen’ en er ook daadwerkelijk naar vragen, dan kunnen we snel een extra module toevoegen aan IKB Nederland Varkens.’

Energiebesparing met licht in pluimveestal

PIETER STOKKERMANS

Verlichting is misschien niet de grootste kostenpost op een pluimveebedrijf. Toch valt hier met wat aandacht te besparen. Dit is positief voor de uitstoot van broeikasgassen, maar zeker ook voor de jaarlijkse energierekening.

De hoeveelheid licht in een pluimveestal wordt mede bepaald door welzijnseisen. Voor de meeste diersoorten zijn minimale lichtsterktes bepaald. Vaak kan hieraan met kunstlicht worden voldaan. Voor de meer welzijnsvriendelijke productiesystemen geldt vaak ook een eis voor daglicht.

‘Door deze twee slim op elkaar af te stemmen is op het energieverbruik te besparen’, schetst Albert Winkel, onderzoeker bij Wageningen UR. ‘Bij nieuw- of verbouw is het daarbij ook mogelijk om een graantje mee te pikken in de Maatlat Duurzame Veehouderij.’

Zijn collega Hilko Ellen vult aan: ‘Door de vraag naar energiezuinige verlichting en het verbod op gloeilampen zijn de laatste jaren verschillende lamptypen verder ontwikkeld. Naast



Met led-verlichting in de pluimveestal is fors op energie te besparen.

Foto: Agrilight

de hoogfrequente tl-lampen kennen we nu spaarlampen, led-verlichting, inductielampen en hogedruknatrium- of metaalhalidelampen.’

Iedere lamp heeft zo zijn eigen voor- en nadelen. In tabel 1 zijn van de meest voorkomende lamptypen enkele

specificaties opgenomen. Voor de vergelijking is in de tabel de lichtopbrengst ten opzichte van het energieverbruik weergegeven in de eenheid lumen per watt. Dit wordt ook wel het lichtrendement genoemd.

Het energieverbruik in de tabel is zonder het energieverbruik van een eventueel voorschakelapparaat (vsa). Dit apparaat, dat nodig is om standaard-tl-balken op te starten, kost ongeveer 10 tot 15 procent van het totale energieverbruik van de lamp. Verder zijn de lichtopbrengsten en het energieverbruik van de lampen bepaald bij een optimale omgevings-temperatuur van 25 graden Celsius.

De lichtopbrengst van een lamp neemt in de loop van de tijd af. In de tabel is dit terug te vinden onder ‘lumenbehoud’. Dit geeft aan hoeveel procent licht de verlichting geeft aan het eind van de technische levensduur ten opzichte van het begin.

‘Voor alle lampen is dit 10 tot 30 procent tijdens het gebruik’, zegt Winkel. ‘Om na verloop van tijd eenzelfde hoeveelheid licht in de stal te realiseren moet het niveau waarop de lampen branden dus worden verhoogd. Bij de installatie van de lampen moet hiermee al rekening worden gehouden.’

Hilko Ellen weet dat via led-verlichting maar de helft van het vermogen nodig is. Een stal van 20 bij 80 meter, geschikt voor 30.000 vleeskuikens, heeft bij tl-verlichting ongeveer 1300 watt per uur nodig. Dit is bij 16 uur per dag en 40 dagen 850 kilowatt per ronde. Met led is dit de helft, oftewel een besparing van 425 kilowatt per ronde. Bij zeven ronden per jaar komt dit neer op een besparing van 2975 kilowatt, wat bij een kilowatt-prijs van 15 cent neerkomt op 450 euro per jaar. Dit is bij continu gebruik op volle lichtsterkte. Als het licht wordt gedimd, zullen de kosten (bij een goede diminstallatie) lager zijn.

Voor Ellen is het lastig om vervolgens het rendement van led-verlichting uit te rekenen. ‘Grafisch gezien is de led-verlichting de helft duurder dan hoogrendement-tl. Maar de variatie in prijzen is groot. Datzelfde geldt voor de levensduur. Hier is nog weinig van bekend. Er wordt gesteld dat tl-lampen maar de helft zo lang meegaan, maar dat moeten we nog afwachten’, stelt hij.

Winkel vult aan: ‘Voor een goed lichtniveau is het verstandig om een lichtplan op te laten stellen. Leveranciers van verlichtingsystemen

Gedrag sturen met licht

De verlichtingskeuze lijkt een positief effect te hebben op het gedrag van dieren, weet onderzoeker Hilko Ellen van Wageningen UR.

‘Onderzoek heeft laten zien dat je met licht veel kunt sturen in gedrag. Daarbij bedoelen we niet alleen door het licht te dimmen, maar juist door het verstrekken van bepaalde spectra. Dit kan het risico op negatief gedrag, zoals verenpikken, verlagen en positief gedrag stimuleren. Zo stimuleert UV-licht het paargedrag bij vleeskuikenouderdieren en de bevruchttingsresultaten. De effecten van de verschillende aspecten van licht zijn nog niet goed in kaart gebracht, maar wel van groot belang voor het welzijn en de productiviteit van pluimvee.’

hebben hiervoor programmatuur beschikbaar. Daarin wordt de maatvoering van de stal en de lichteisen opgenomen, in combinatie met de eigenschappen van lamp en armatuur. Op deze manier wordt de optimale verlichting uitgerekend. Optimaal in de zin van voldoende licht bij zo laag mogelijke kosten en energieverbruik.’

Overzicht verschillende lamptypen die in stallen worden toegepast en enkele duurzaamheidseigenschappen

Lamptype	Verhouding lumen/watt	Gemiddelde technische levensduur *) (branduren)	Lumenbehoud over technische levensduur (%)
1. Filamentlampen			
Gloeilampen/halogenelampen	5 - 25	1.000 - 3.000	80
2. Gasontladinglampen			
Lagedrukgasontladinglampen			
Fluorescentielampen			
Spaarlampen	40 - 70	10.000 - 20.000	60 - 70
TL-buis (T8/TL-D, 26 mm; excl. vsa **)	40 - 90	10.000 - 15.000	70 - 90
TL-buis (T5, 16 mm; excl. vsa)	80 - 100	10.000 - 25.000	70 - 90
Cold Cathode Fluorescent (CCF) lampen	70 - 80	30.000 - 40.000	70
Inductielampen	80 - 100	30.000 - 100.000	70 - 90
Hogedrukgasontladinglampen			
Metaalhalidelampen (100-400 W)	60 - 120	10.000 - 25.000	50 - 70
Hogedruknatriumlampen (100-400 W)	80 - 150	15.000 - 40.000	80 - 95
3. Ledlampen			
Lampen, buizen, slangen, etc.	20 - 120	15.000 - 100.000	70 - 80

*) Geformuleerd als het aantal branduren waarbij 50 procent van de lampen is uitgevallen. De economische levensduur bij daadwerkelijke vervanging ligt doorgaans lager.

**) Vsa: voorschakelapparaat

advertentie




ZEER VROEGE SNIJMAÏS
RGT LEOVOXX

King in the fields!
Nieuw aanbevolen op de rassenlijst van 2014
www.ragt-seeds.nl